

Czwartek, 27 października 2016 r.

P8_TA(2016)0423

Sytuacja dziennikarzy w Turcji

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 października 2016 r. w sprawie sytuacji dziennikarzy w Turcji (2016/2935(RSP))

(2018/C 215/30)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Turcji, w szczególności rezolucję z dnia 15 stycznia 2015 r. w sprawie wolności słowa w Turcji – niedawne aresztowania dziennikarzy i dyrektorów mediów oraz systematyczne wywieranie nacisków na media ⁽¹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 kwietnia 2016 r. w sprawie sprawozdania za 2015 r. w sprawie Turcji ⁽²⁾,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji za rok 2015 r. w sprawie Turcji, opublikowane dnia 10 listopada 2015 r. (SWD (2015)0216),
  - uwzględniając wspólne oświadczenie w sprawie sytuacji w Turcji wydane dnia 16 lipca 2016 r. przez wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel Federikę Mogherini oraz komisarza do spraw europejskiej polityki sąsiedztwa i negocjacji w sprawie rozszerzenia Johannes Hahna,
  - uwzględniając konkluzje Rady w sprawie Turcji z dnia 18 lipca 2016 r.,
  - uwzględniając oświadczenie w sprawie ogłoszenia stanu wyjątkowego w Turcji wydane dnia 21 lipca 2016 r. przez wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel Federikę Mogherini oraz komisarza Johannes Hahna,
  - uwzględniając dialog polityczny na wysokim szczeblu między UE a Turcją z dnia 9 września 2016 r.,
  - uwzględniając fakt, że poszanowanie praworządności, w tym wolności wypowiedzi, to jedna z podstawowych wartości UE,
  - uwzględniając prawo do wolności wypowiedzi zapisane w europejskiej konwencji praw człowieka i w Międzynarodowym pakcie praw obywatelskich i politycznych, których Turcja jest stroną,
  - uwzględniając zalecenia zawarte w opinii w sprawie artykułów 216, 299, 301 i 314 tureckiego kodeksu karnego, przyjęte przez Komisję Wenecką podczas jej 106. posiedzenia plenarnego (Wenecja, w dniach 11–12 marca 2016 r.),
  - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w dniu 15 lipca 2016 r. w Turcji miała miejsce próba zamachu stanu, w trakcie której zginęło ponad 250 osób, a ponad 2 100 osób odniosło obrażenia;
- B. mając na uwadze znaczenie obrony demokracji przy pełnym zaangażowaniu na rzecz praw człowieka i praworządności, a także znaczenie współpracy między UE, Radą Europy i Turcją w tym względzie; mając na uwadze, że Turcja jest kluczowym partnerem Unii Europejskiej;
- C. mając na uwadze, że według Europejskiej Federacji Dziennikarzy i Stowarzyszenia Dziennikarzy Tureckich po próbie zamachu stanu z dnia 15 lipca 2016 r. turecka policja aresztowała co najmniej 99 dziennikarzy i pisarzy, którym dotychczas nie przedstawiono żadnych zarzutów, przy czym liczba pracowników mediów zatrzymanych pod zarzutami prawdopodobnie związanymi z korzystaniem przez nich z prawa do wolności wypowiedzi wynosiła na dzień 20 października 2016 r. co najmniej 130; mając na uwadze, że zwolniono 64 spośród dziennikarzy aresztowanych po 15 lipca 2016 r.; mając na uwadze, że uwięzionym dziennikarzom odmówiono prawa dostępu do adwokata, są oni przetrzymywani w nieludzkich warunkach, grozi się im i są źle traktowani; mając na uwadze, że formułowane są

⁽¹⁾ Dz.U. C 300 z 18.8.2016, s. 45.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0133.

Czwartek, 27 października 2016 r.

- twierdzenia, iż współredaktorzy naczelni zamkniętego dziennika *Özgür Gündem* Bilir Kaya i Inan Kizilkaya byli w więzieniu torturowani;
- D. mając na uwadze, że jeszcze przed nieudaną próbą zamachu stanu nakładano restrykcje na media i wywierano presję na dziennikarzy; mając na uwadze, że według Komitetu Obrony Dziennikarzy po próbie zamachu stanu władze Turcji zamknęły biura ponad 100 nadawców, gazet, czasopism, wydawców i dystrybutorów, pozbawiając pracy ponad 2 300 dziennikarzy i pracowników mediów; mając na uwadze, że co najmniej 330 dziennikarzom odebrano legitymacje prasowe;
- E. mając na uwadze, że wśród zatrzymanych dziennikarzy znajdują się m.in. znana pisarka Asli Erdogan, która była także członkinią organu doradczego i felietonistką obecnie zamkniętego dziennika kurdyjskiego *Özgür Gündem*, nauczyciel akademicki i felietonista Mehmet Altan oraz jego brat Ahmet Altan, pisarz i były redaktor tygodnika *Taraf*;
- F. mając na uwadze, że według Human Rights Watch wiele z tych postępowań podjęto mimo braku jakichkolwiek dowodów na udział osób oskarżonych w nieudanym zamachu; mając na uwadze, że należy zapewnić prawo do rzetelnego procesu sądowego, oraz mając na uwadze, że postępowanie wymiaru sprawiedliwości w sprawach związanych z mediami charakteryzuje się brakiem bezstronności i niezależności;
1. zdecydowanie potępia próbę zamachu stanu w Turcji, do której doszło dnia 15 lipca 2016 r.; popiera prawowite instytucje Turcji; ubolewa nad wysoką liczbą ofiar; wyraża solidarność z ofiarami i ich rodzinami;
  2. uznaje, że rząd turecki ma prawo, a także obowiązek zareagować na próbę zamachu stanu; podkreśla jednak, że nieudany przewrót wojskowy nie może być wymówką dla rządu tureckiego służącą do dalszego tłumienia legalnej i pokojowej opozycji oraz uniemożliwiania dziennikarzom i mediom pokojowego korzystania z wolności słowa poprzez nieproporcjonalne i nielegalne działania i środki;
  3. wzywa władze Turcji, aby uwolniły dziennikarzy i pracowników mediów przetrzymywanych mimo braku przekonujących dowodów działalności przestępczej, w tym znanych dziennikarzy, takich jak Nazli Ilicak, Sahin Alpay, Asli Erdogan, Murat Aksoy, Ahmet Altan i Mehmet Altan; podkreśla, że dziennikarze nie powinni być przetrzymywani z powodu treści ich materiałów dziennikarskich lub domniemanych powiązań, również w przypadku gdy przedstawiono im zarzuty, oraz podkreśla, że należy dopilnować, aby tymczasowe aresztowanie stosowano w drodze wyjątku;
  4. przypomina, że wolna i pluralistyczna prasa jest istotnym elementem każdej demokracji, podobnie jak sprawiedliwość proceduralna, domniemanie niewinności i niezawisłość sądów; przypomina władzom Turcji, że z mediami i dziennikarzami należy obchodzić się z największą ostrożnością, gdyż wolność wypowiedzi i wolność mediów ma decydujące znaczenie dla funkcjonowania demokratycznego i otwartego społeczeństwa;
  5. ubolewa, że środki nadzwyczajne są także wykorzystywane do nękania członków rodzin dziennikarzy, którzy uciekli za granicę lub się ukrywają, a nękanie to przybiera między innymi postać unieważniania paszportów lub tymczasowych aresztowań w zastępstwie za osoby faktycznie oskarżone;
  6. wyraża poważne zaniepokojenie zamknięciem ponad 150 serwisów medialnych; wzywa do ich ponownego otwarcia, przywrócenia ich niezależności oraz ponownego zatrudnienia zwolnionych pracowników zgodnie ze sprawiedliwością proceduralną; wzywa władze Turcji, by położyły kres praktyce niewłaściwego stosowania przepisów kodeksu karnego w celu mianowania powierników w prywatnych organizacjach medialnych oraz zaprzestały ingerencji w kierowanie niezależnymi organizacjami informacyjnymi, w tym w odniesieniu do decyzji redakcyjnych oraz zwolnień dziennikarzy i redaktorów, a także by przestały wywierać presję na krytyczne serwisy informacyjne i dziennikarzy oraz ich zastraszać; potępia próby zastraszania i wydalania korespondentów zagranicznych przez władze tureckie;

Czwartek, 27 października 2016 r.

7. apeluje do tureckiego rządu o zawężenie zakresu środków nadzwyczajnych, tak aby nie można ich było dłużej stosować w celu ograniczania wolności słowa; podkreśla, że dochodzenia w sprawie domniemanego udziału w próbie zamachu stanu powinny być prowadzone rzetelnie, bezstronnie i na podstawie przekonujących dowodów, a nie odpowiedzialności zbiorowej, co może prowadzić do zbiorowej kary;
  8. podkreśla, że Turcja stoi w obliczu realnego zagrożenia terroryzmem; powtarza jednak, że szeroko zdefiniowane tureckie przepisy antyterrorystyczne nie powinny być wykorzystywane do karania dziennikarzy za korzystanie z przysługującego im prawa do wolności wypowiedzi; wzywa do pilnego wdrożenia zaleceń Komisji Weneckiej z marca 2016 r. i do zmiany przepisów antyterrorystycznych;
  9. wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) i państwa członkowskie, by nadal ściśle monitorowały praktyczne konsekwencje wprowadzenia stanu wyjątkowego oraz by zadbały o monitorowanie wszystkich procesów dziennikarzy;
  10. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, a także prezydentowi, rządowi i parlamentowi Turcji.
-